

Een jaar later...

Op 7 oktober waren er in Nederland verschillende herdenkingen van de afschuwelijke gebeurtenissen in Israël van een jaar daarvoor. Hier in Israël waren er wel plekken waar herdacht werd, maar het was geen nationale dag van rouw. Het voelde ook alsof er nog geen plaats is om te herdenken.

Recent kwam in het nieuws dat er een dag van nationale rouw is die begint op zaterdagavond 26 oktober tot de avond van 27 oktober. Deze datum is gekozen omdat dit kort na Simchat Thora is. Simchat Thora is normaal een feestelijke dag, maar zal dit jaar beladen zijn. Zoals gezegd voelt het ook alsof er nog geen plaats is om te herdenken. Op 10 mei 1941 werd er in Nederland ook geen Dodenherdenking gehouden. Herdenken heeft te maken met het verleden, maar de oorlog die op 7 oktober 2023 begon, is nog geen verleden tijd en het ziet er niet naar uit dat dit snel gaat gebeuren...

Hartverscheurend

Op de avond van 7 oktober was er een uitzending van de families van de gegijzelden en anderen die geliefden hadden verloren. Een vrouw die vertelde over een gezin bestaand uit een vader en moeder en twee kinderen, waarover ze op 12, 13, 15 en 18 oktober iedere keer hoorde dat één van de gezinsleden niet meer leefde. Of het verhaal over een kind dat vraagt wanneer papa terugkomt. Hartverscheurend. Nog steeds hebben veel families te maken met een slopende onzekerheid over het lot van hun familieleden. En dit hoor je niet meer op het nieuws, omdat het – helaas – geen nieuws meer is, maar een bittere werkelijkheid die iedere dag weer een dag langer duurt.

Veerkracht

In het midden van de pijn en het trauma, gaat het leven

door. De veerkracht van Israël is iets dat bijna spreekwoordelijk is (of zou moeten zijn). Ik sprak iemand die vertelde hoe er tijdens een bruiloft een luchtalarm afging vanwege inkomende raketten en iedereen een veilige plek moest zoeken. Maar daarna ging het huwelijksfeest gewoon door. Juist in het licht van de voortdurende bedreigingen van het volk, lijkt het wel alsof het leven intenser geleefd en gevierd wordt dan wij in het Westen gewend zijn.

Waarom bidden?

De veerkracht is één kant, maar er is ook een andere kant. Sinds kort neem ik deel aan een cursus over 'tefila' (gebed) op het Fuchsberg Center. Onze docent vroeg ons om ons voor te stellen en te vertellen waarom we wel/niet bidden. Dit leidde tot een diep gesprek over wat het gebed betekent. Het was de dag na de begrafenis van Hersh Goldberg-Polin. Hij was één van de gezichten van de gegijzelden vanwege de ijver van zijn ouders om hem terug te brengen. Van de paus tot het Amerikaanse congres, overal vroegen (én vragen!) ze aandacht voor het lot van de gegijzelden. De poster met daarop zijn foto hangt nog overal op in de buurt waar wij wonen, nu ook regelmatig met woord 'slicha' (sorry) erop. Uiteindelijk werd hij doodgeschoten gevonden in een tunnel van Hamas. Hij woog nog 53 kilo. Met zijn ene hand die nog overgebleven was, heeft hij nog geprobeerd zich te beschermen. Eén van de deelnemers zei de dag na de begrafenis: 'Van-

daag weet ik niet waarom ik bid.' Een ander vertelde over de moeite die hij had met een zin uit één van de Joodse gebeden, namelijk de zin over God die de gevangenen bevrijdt. Toen deze zin tijdens de afgelopen Grote Verzoendag gebeden werd, riep iemand deze zin door de synagoge. Het laat zien hoe men hier betrokken is op het lot van de gegijzelden en het verlangen dat God ze bevrijdt. Maar de politieke en militaire situatie wat betreft Gaza ziet er op dit moment uitzichtloos uit. Alleen een wonder kan de overige gegijzelden redden...

Hoe verder?

Het liefst zou ik hoopvol zeggen dat er snel een einde komt aan het bloedvergieten. Op dit moment ziet het er niet naar uit dat dit gaat gebeuren. Hamas en Hezbollah (en op de achtergrond, en inmiddels steeds meer naar

Iedere dag weer een dag langer

de voorgrond: Iran) willen de oorlog het liefst zo lang mogelijk rekken en waar mogelijk ook uitbreiden, zolang het hun zelf niet te veel kost. Tegelijk is de Israëlische samenleving ook verdeeld over de vraag de oorlog wel of niet beëindigd moet worden. In een recente peiling zei 53% van wel en 43% van niet. Een vraag die je hier ook regelmatig hoort is wat het plan van de regering nu precies is. Er wordt op de korte termijn gehandeld, maar wat is het plan voor de langere termijn? Hoe krijg je de mensen die wel vreedzaam samen willen leven in beweging? En als ze in beweging komen, welke kant moeten ze dan op gaan bewegen? In het Westen heeft men de antwoorden op die vragen al klaarliggen, maar hier geloven velen niet in die 'oplossingen'. Het maakt soms moedeloos. Tegelijk houden we ons in deze tijd vol van oorlogsgewoel, onzekerheid en spanning vast aan de geloofswetenschap dat de toekomst van Israël en van het hele Midden-Oosten in Gods handen ligt. «

